

ขั้นตอนในการเข้ารับการรักษาในโครงการเบิกจ่ายตรงดังกล่าว หากจะพิจารณาเฉพาะส่วนของผู้มีสิทธิจะได้อธิบายรายละเอียดในโครงการเบิกจ่ายตรงฯ เพิ่มเติมต่อไป

โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ²¹

โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ได้เริ่มดำเนินการเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2549 ครอบคลุมผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวทุกคน และสามารถเบิกจ่ายตรงกับโรงพยาบาลของทางราชการทั้ง 985 แห่งทั่วประเทศ โดยโครงการเบิกจ่ายตรงฯ พัฒนามาจาก “โครงการ 4 โรคเรื้อรัง” “โครงการโรคต่อเนื่อง” และ “โครงการจ่ายตรงผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ” ในปี พ.ศ. 2548

โครงการเบิกจ่ายตรงฯ ในปัจจุบันเป็นระบบคู่ขนาน กล่าวคือ ระบบการเบิกค่ารักษาผู้ป่วยนอกโดยใช้ใบเสร็จ และการขอหนังสือรับรองสิทธิจากต้นสังกัดเพื่อเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของสถานพยาบาล อาจจะเรียกได้ว่า เป็นโครงการแบบสมัครใจ หากผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่ต้องการสำรองจ่ายค่ารักษาไปก่อน หรือไม่ต้องการเดินทางมาขอหนังสือรับรองสิทธิจากต้นสังกัดก็สมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงฯ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์หลักที่กรมบัญชีกลางพัฒนาระบบดังกล่าวเพื่อลดภาระของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะบุคคลที่ป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง อีกทั้งระบบยังช่วยลดภาระงานของกองคลังของส่วนราชการที่จะต้องตรวจเอกสาร หลักฐาน และเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลในสังกัดโดยกรมบัญชีกลางจะเป็นผู้จ่ายเงินค่ารักษายาบาลของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวให้กับสถานพยาบาลแทนส่วนราชการต่าง ๆ โดยการส่งข้อมูลผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ข้อมูลการรักษายาบาล ข้อมูลการจ่ายเงิน เป็นการดำเนินการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้น ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางได้จัดจ้างสำนักงานกลางสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) เป็นผู้ดำเนินการด้านระบบต่าง ๆ โดยโครงการเบิกจ่ายตรงฯ แบ่งเป็น 2 ระบบ คือ ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอก และระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยใน

ก. ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอก

1. ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่ต้องการจะสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอกนั้น จะต้องจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของตนให้สมบูรณ์ โดยผู้มีสิทธิสามารถปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลของตนหรือบุคคลในครอบครัวได้ โดยผ่าน “นายทะเบียนของส่วนราชการ” ที่ผู้มีสิทธิสังกัดอยู่ (ส่วนราชการส่วนกลางติดต่อกองการเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคติดต่อหน่วยงานที่ดูแลทะเบียนประวัติ หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกค่ารักษายาบาล)

²¹วิริยา พูนคำ, ผู้อำนวยการกลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ กรมบัญชีกลาง, “บันทึกสรุปโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเพื่อการปฏิบัติงาน,” มกราคม 2551.

2. เมื่อนายทะเบียนปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะถูกส่งมารวมใน “ฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ” ของกรมบัญชีกลางทันที กรมบัญชีกลางจะนำฐานข้อมูลดังกล่าวส่งให้สถานพยาบาลของทางราชการ ทั้ง 985 แห่ง ทุก 15 วัน (ประมาณวันที่ 4 และ 18 ของทุกเดือน) เพื่อใช้ในการตรวจสอบสิทธิผ่าน Website ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th) และ Website สกส. (www.chi.or.th)

3. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวสามารถตรวจสอบว่าตนและบุคคลในครอบครัวมีสิทธิสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงๆ ได้แล้วหรือไม่ สามารถตรวจสอบผ่าน Website ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th) หากพบว่า “มีสิทธิ” ก็สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงๆ ณ สถานพยาบาลที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวประสงค์จะใช้บริการ ทั้งนี้ สามารถสมัครได้มากกว่า 1 แห่ง เช่น ผู้มีสิทธิเข้ารับการรักษาเป็นประจำในสถานพยาบาล 3 แห่ง ก็สามารถไปสมัครได้ทั้ง 3 แห่ง

4. หลังจากสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงๆ ณ สถานพยาบาลแล้วจะต้องรอการอนุมัติการเข้าร่วม คือได้ “เลขอนุมัติ” ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 15 วัน ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวจึงจะใช้บริการในระบบได้ (เลขอนุมัติที่ได้รับสามารถใช้ในการเข้ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกในสถานพยาบาลนั้น ๆ ได้ทุกครั้ง)

5. กรณีผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่สมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงๆ ไว้ ให้สำรองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อน และสามารถนำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาล มาเบิกจากหน่วยงานต้นสังกัดได้

6. ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิซ้ำซ้อน (เช่น มีสิทธิจากประกันสังคม สิทธิจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิจากรัฐวิสาหกิจ สิทธิจากองค์กรอิสระ เป็นต้น) ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงๆ

ข. ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยใน

1. ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่ประสงค์จะสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยใน จะต้องจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของตนให้สมบูรณ์ โดยผู้มีสิทธิสามารถปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลของตนหรือบุคคลในครอบครัวได้ โดยผ่าน “นายทะเบียนของส่วนราชการ” ที่มีสิทธิสังกัดอยู่ (ส่วนราชการส่วนกลางติดต่อกองการเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคติดต่อหน่วยงานที่ดูแลทะเบียนประวัติ หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกค่ารักษาพยาบาล)

2. เมื่อนายทะเบียนปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะถูกส่งมารวมใน “ฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ” ของกรมบัญชีกลางทันที กรมบัญชีกลางจะนำฐานข้อมูลดังกล่าวส่งให้สถานพยาบาลของทาง

ราชการทั้ง 985 แห่งทุก 15 วัน (ประมาณวันที่ 4 และ 18 ของเดือน) เพื่อใช้ในการตรวจสอบสิทธิผ่าน Website ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th) และ Website ของ สกส. (www.chi.or.th)

3. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวสามารถตรวจสอบว่าตนและบุคคลในครอบครัวมีสิทธิสมัครเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงฯ ได้แล้วหรือไม่ สามารถตรวจสอบผ่าน Website ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th) หากพบว่า “มีสิทธิ” ก็สามารถเข้ารับการรักษเป็นผู้ป่วยในได้โดยไม่ต้องนำหนังสือรับรองสิทธิจากต้นสังกัดไปยื่นให้สถานพยาบาล

4. ในกรณีเข้ารับการรักษเป็นผู้ป่วยในนี้ ไม่ต้องรอ “เลขอนุมัติ” เหมือนกรณีผู้ป่วยนอก เพราะระบบสามารถออกเลขอนุมัติให้กับผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้ทันที โดยเลขอนุมัติผู้ป่วยในแต่ละเลข ใช้กับการเข้ารักษาในแต่ละครั้งเท่านั้น (เข้ารักษาครั้งต่อไป ต้องขอเลขอนุมัติใหม่)

5. ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิซ้ำซ้อน (เช่น มีสิทธิประกันสังคม สิทธิองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิรัฐวิสาหกิจ สิทธิองค์กรอิสระ เป็นต้น) ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงฯ

ขั้นตอนการปฏิบัติตามโครงการเบิกจ่ายตรง อาจแสดงโดยย่อได้ ดังนี้²²

โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ คือ โครงการคู่ขนานกับระบบเบิกจ่ายค่ารักษาเดิม (ใบเสร็จ, หนังสือต้นสังกัด) เป็นโครงการแบบสมัครใจสำหรับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวที่ไม่ต้องการสำรองจ่ายค่ารักษาไปก่อน ยกเว้น ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังและผู้ป่วยมะเร็งที่รักษาควบคุมต้องเข้าระบบเบิกจ่ายตรงทุกคน

แผนภาพที่ 3.2

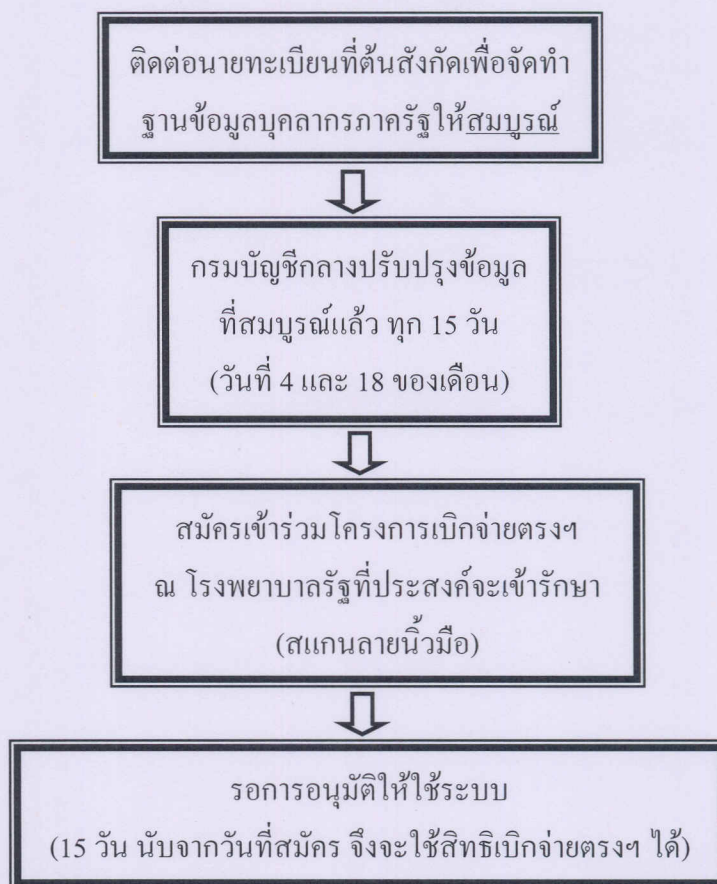
สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการจ่ายตรงฯ

ผู้ป่วยนอก (OPD)	ผู้ป่วยใน (IPD)
● ไม่ต้องจ่ายเงินค่ารักษายาบาล	● ไม่ต้องขอหนังสือรับรองสิทธิจากต้นสังกัด

²²กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ กรมบัญชีกลาง, “โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ,” มกราคม 2551, เอกสารเผยแพร่.

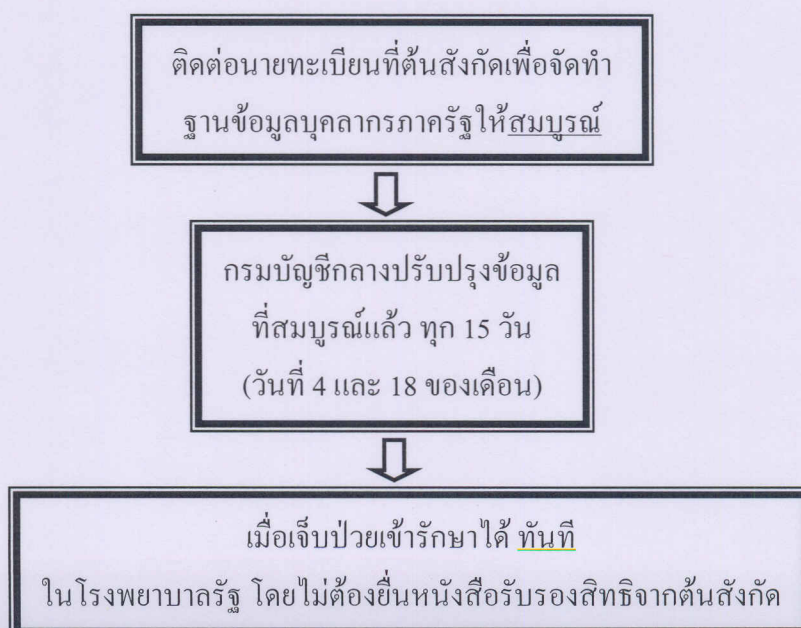
แผนภาพที่ 3.3

แสดงขั้นตอนรับบริการผู้ป่วยนอก (OPD)

แผนภาพที่ 3.4

แสดงขั้นตอนรับบริการผู้ป่วยใน (IPD)

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดตัวผู้มีสิทธิและวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ที่มาของการปฏิรูปและพัฒนา ระบบสวัสดิการรักษายาบาล หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ รวมทั้งรายละเอียดในโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการแล้ว ในบทต่อไปจะได้วิเคราะห์ผลการศึกษาที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรมบัญชีกลางในส่วนกลางซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้